

"Ümitvar olunuz, řu istikbal inkılâbı içinde en yüksek gür sada İslâm'ın sadası olacaktır."

09 36

Ana Sayfa

Ab

GERÇEKTEN HABER VERİR

11°

Piyasalar

13°/9°

Dolar: 7,9982

İstanbul ▼

Euro: 9,5183

ASYA'NIN BAHTININ MİFTAHI, MEŞVERET VE ŞÜRÂDIR

GÜNDEM

DÜNYA

EKONOMİ

SPOR

YAZARLAR

VİDEO

FOTO

TÜMÜ ▼

Tepeden dindarlařma tutmadı

Paylaş 1

Tweetle

D

İC

S

k

v

4/

25 Kasım 2020, Çarřamba

Doç. Dr. Celil Bozkurt: İslâm Demokrat Partisi'nin siyasal mirasını, Necmettin Erbakan'ın 1970'de kurduğu Millî Görüş Hareketi'nde aramak gerekir. İDP'nin siyaset anlayışı, Bediüzzaman'ın aksine, jakoben ve devlet eliyle bir dindarlaşma, din muhalifi gördüğu unsurlara karşı da rövanşist ve intikamcı bir politika uygulama yönündeydi. Fakat tepeden inmecı bir dindarlaşmanın Türkiye'de zemin bulmadığı ve de bulamayacağı çok acı tecrübelerle anlaşılmıştır.

RÖPORTAJ: AHMET DURSUN

Diđer Haberler

Tepeden dindarlařma tutmadı

Ar

E-ga:

İslam Demokrat Partisi, yakın tarihimizin siyasi geçmişinde önemli bir yere sahip olarak önemini korumaya devam ediyor. 1951 yılında Cevat Rifat Atilhan'ın kurduğu İDP, etkilediği siyasi hareketler nedeniyle bugün de tartışma konusu.

Düzce Üniversitesi Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Celil Bozkurt, "Demokratik Hayatta Siyasal İslam'ın Doğuşu: İslam Demokrat Partisi" adlı kitabıyla yakın siyasi tarihimizi aydınlatacak önemli bir çalışmaya imza attı. Bugün birçok noktadan eleştirilen ve tartışılan Siyasal İslam'ın ortaya çıkışı ve kökenleri hakkında önemli detaylara inilmesi, Cevat Rifat Atilhan'ın Bediüzzaman Said Nursi arasındaki ilişkiye verilmesi, Türkiye'de sürekli gerilimli bir hat üzerinde devam eden Laik-İslamcı kavgaların tarihi süreci hakkında önemli ipuçlarına ulaşılması, masonluk ve dönmelik vb. kavramlar üzerinden Türkiye üzerinde oynanan oyunlara dikkat çekilmesi eseri dikkat çekici hale getiriyor.

Biz de Celil Bozkurt'la yeni çıkan kitabı hem hem de yakın tarihimizin demokratik hayatını değerlendik. Said Nursi'nin Atilhan'la dostluğu ve ondan sitayişkarane bahsetmesine karşı kurduğu partiyi ve akımı desteklememesinin nedenlerini sorduk.

1. Türkiye'de yeni nesillerce pek de bilinmeyen ama yakın siyasi tarihimizde önemli bir yere sahip olan İslam Demokrat Partisi üzerinde çalışma fikri nasıl doğdu, bu çalışmayla neyi amaçladınız?

İslam Demokrat Partisi'ni ilk kez Cevat Rifat Atilhan'la ilgili yaptığım doktora çalışmamda fark etmiştim. İDP, Atilhan'ın en çok ses getiren partisiydi. Özellikle parti adında "İslam" ibaresinin kullanılması hayli dikkat çekiciydi. Parti, kısa ömürlü olmasına rağmen Türk siyasetinde oluşturduğu dalgayla önemli sonuçlar doğurmuştu. Fakat İslam Demokrat Partisi'nin Türk siyasal kaynakları içinde önemsiz bir yer işgal etmesi beni oldukça şaşırtmıştı. Türkiye'de siyasal İslam'ın banisi olan ve sonraki süreçte İslamcı Milli Görüş hareketine kaynaklık eden bir partinin ayrıntılı olarak incelenmesi gerekmektedir. Doktora tezimde sınırlı bir yer ayırdığım İslam Demokrat Partisi'ni bilimin bana yüklediği sorumluluk duygusuyla kitaba dönüştürmeye karar verdim.

2. İDP'nin kurucusu Cevat Rifat Atilhan'dan bahsedebilir misiniz?

Cevat Rifat Atilhan, Türkiye'nin yakın geçmişine damgasını vurmuş fakat gereği gibi anlaşılmamış biridir. Kendisi asker kökenli olup, Balkan, Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadele'de yer almış, buralarda sergilediği cesaret ve kahramanlıkla

Bediüzzaman ile ilgili iki hatıra

"Ölüm her an gelebilir"

Son şahitlerden Hasan Okur: Risale-i Nur'u çokça okuyalım

Nam:

İm:

Evini büro haline getirmişti

Gazetemize, cemaatimize, meşrû heyetlerimize sahip çıkalım

Bu

En Ç

temayüz etmiştir. Atilhan, Milli Mücadele'de İsmet Paşa'yla yaşadığı bazı anlaşmazlıklar sonucunda henüz genç bir yaşta rütbesiyle askerlikten emekli olmuştur. Akabinde ticaret hayatına atılan Atilhan, İstanbul'da Yahudi tüccarlarla giriştiği rekabette bazı haksızlıklara uğrayarak iflas etmiştir. Atilhan'ın iflası, sonraki süreçte Yahudi aleyhtarı bir yaşam sürmesine neden olmuştur. Basın hayatında oldukça üretken olan Atilhan, özellikle Yahudilik, Masonluk, Siyonizm gibi "şer" güçlerin Türk-İslam dünyasına verdiği zararları konu edinen eserler kaleme almıştır.

3. İDP fikri nasıl doğuyor ve İDP nasıl kuruluyor? Parti programından ana hatlarıyla bahsedebilir misiniz?

"İslam Demokrat" ifadesini ilk kullanan kişi, dönemin önde gelen İslamcılarında Eşref Edip'tir. Mecliste Demokrat Parti'deki dindar vekillerin Masonlara karşı örgütlenmesi gerektiğini öğütleyen Eşref Edip, ancak bu şekilde dini özgürlüklerin hayata geçebileceğini savunmaktaydı. Eşref Edip'e göre Mecliste örgütlü bir güç olan Masonlar, dini inkişaf ve özgürlüklere en büyük engel durumundaydı. Eşref Edip'in bu uyarı ve tespitleri, yakın dostu Cevat Rifat Atilhan'ın İslam Demokrat Partisi'ni kurmasına vesile olmuştur. Parti, dış politikada İslam birliğine yönelik bazı projeler geliştirmişti. Atilhan'a göre İslam Alemi, Batılı emperyalist güçler tarafından asırlardır sömürülmekteydi. Bu, ancak birleşik bir İslam Aleminin kurulmasıyla durdurulabilirdi. Parti, içeride de din düşmanı gördüğü Masonluk, Siyonizm ve Komünizm gibi cereyanlara karşı açıkça meydan okuyordu. Parti'ye göre söz konusu cereyanlar, Türk milletinin huzur ve güvenliği için en büyük tehditti.

Risale-i Nurlar'la istikameti muhafaza edebildim

Yeni Asya Cemaatini de çok seviyorum

Üstad: Risale-i Nur'u, manasına bakarak oku

Zübeyir Ağabey devamlı Risale-i Nur'la meşguldü

